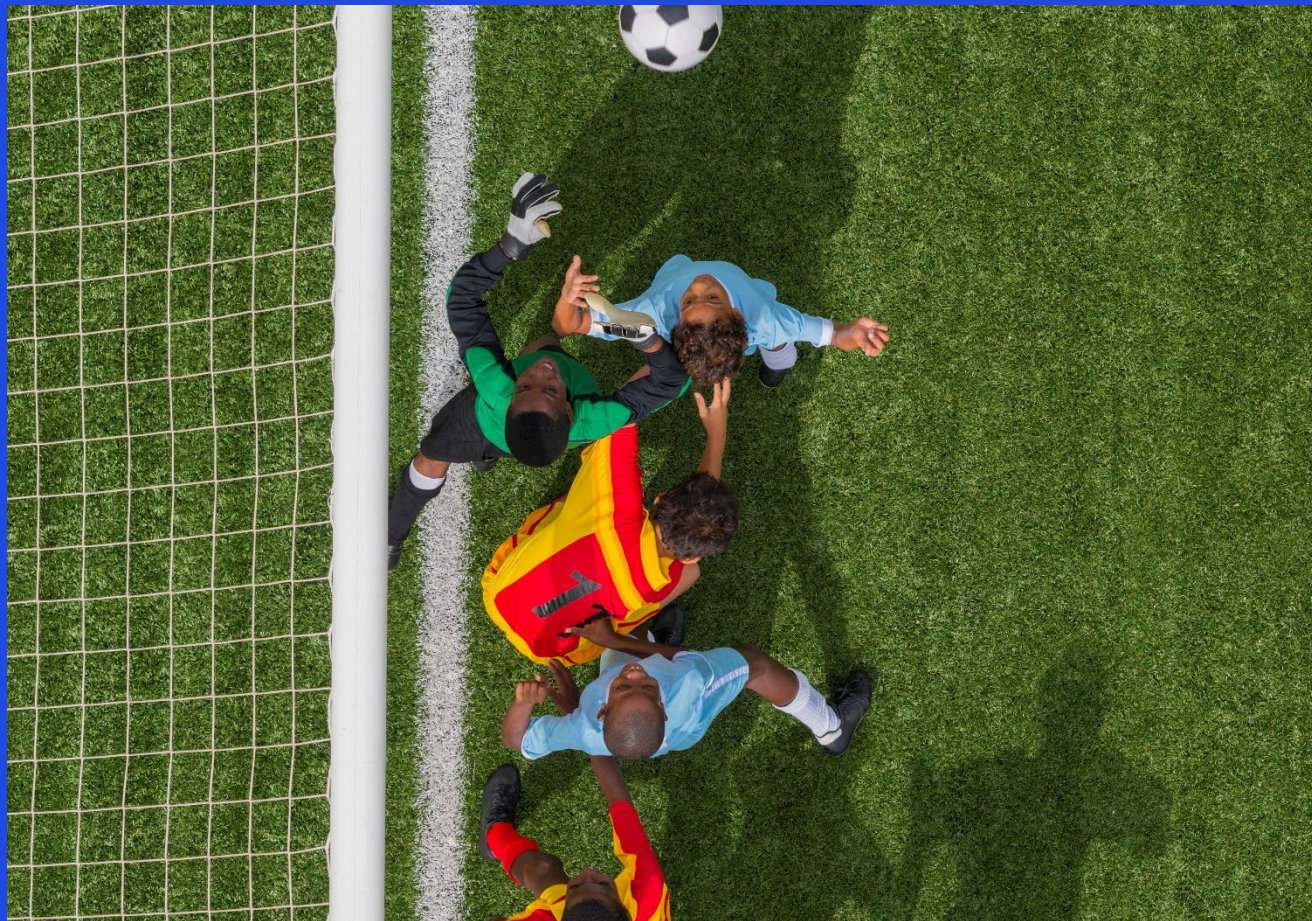

Íþróttahreyfingin glímir við skattufirvöld

Kristinn Jónasson
og Guðrún Björg Bragadóttir

—
Skattafróðleikur KPMG 2025

01

Verktakasamband eða launpegasamband

Hver er grundvallarmunurinn?

Verktakar

taka að sér að vinna **ákveðið verk á eigin ábyrgð** fyrir fyrirfram ákveðið verð fyrir verkkaupa.

- Sjálfstæði

Launþegar

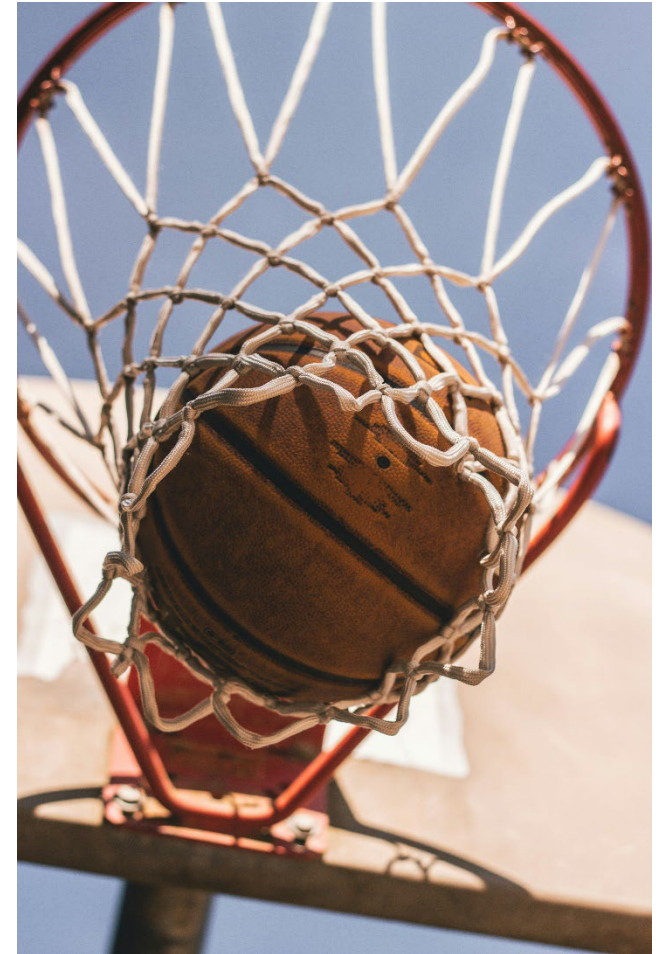
eru ráðnir til starfa hjá vinnuveitanda þar sem þeir vinna **undir stjórn hans og á ábyrgð hans** gegn greiðslu launa.

- Orlofsréttindi
- Uppsagnarréttindi
- Veikindaréttindi
- Kjarasamningar
- Stéttarfélög
- Launakrafa vegna gjaldþrots

Almenn viðmið skattyfirvalda

- Fjöldi verkkaupa
- Aðstaða og búnaður
- Persónuleg vinna
- Ábyrgð á verki
- Ábyrgð á tjóni
- Stjórnunarréttur
- Greiðslufyrirkomulag

Fordæmi sem móta álit og heimildir skattyfirvalda

YSKN 43/2016, 223/2013, 41/2012

Dómur Landsréttar nr. 255/2023 frá 26. september 2024 – (115 Security ehf. gegn Íslenska ríkinu)

- *Skattyfirvöldum heimilt að meta hvort starfssamband skattaðila væri í raun með þeim hætti sem haldið væri fram af þeirra hálfu.*
- *Skiptir engu hvað samningur er kallaður heldur yrði að líta til allra aðstæðna í samskiptum þess sem innir vinnu eða þjónustu af hendi og þess sem starfað er fyrir.*
- *Staðfest um að réttilega hefði verið lagt til grundvallar í úrskurði yfirskattanefndar frá 4. júní 2021 að um vinnusamband hefði verið að ræða á milli 115 S ehf. og þeirra starfsmanna sem inntu öryggisþjónustu af hendi í þágu hans, en ekki verktakasamband.*
- *Þá var talið rétt að miða við að allar greiðslur til þeirra félaga sem voru beinir viðsemjendur 115 S ehf. teldust launagreiðslur...“*

Skatt- og staðgreiðsluskyldar greiðslur

Verktakagreiðslur / Laun

Bónusar og þóknanir til starfsfólks, þ.m.t. þjálfara og leikmanna fyrir unninn leik, skoruð mörk, o.þ.h.

- Til þessara þóknana teljast m.a. greiðslur sem leikmenn fá í hendur í lok keppnistímabils.

Fríðindi hvers konar, svo sem vöruúttektir á kostnað íþróttafélaganna.

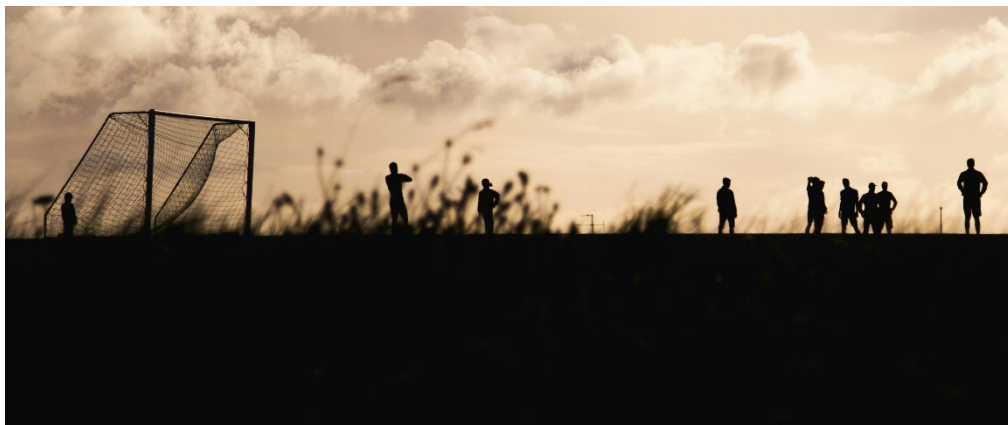
Bifreiðastyrkir eða afnot af bifreiða.

Húsnæði, húsnæðispeningar eða húsnæðisstyrkir.

Er hefðbundið launþegasamband óraunhæft fyrir íþróttamenn og íþróttapjálfa?

Starfsaðstæður íþróttamanna og þjálfara eru oft með ólíku sniði miðað við önnur störf

- Stuttir uppsagnarfrestir
- Skammtímasamband
- Lágt og eftir atvikum breytilegt starfshlutfall með annarri vinnu/námi
- Sala leikmanna til annarra félagsliða

Gilda hefðbundnir kjarasamningar eða þyrfti ekki að aðlaga stöðu þeirra með sérstökum reglum sem taka mið af sérstöðu íþróttageirans?

- Lágmarkslaun
- Sumarfrí
- Fæðingarorlof
- Vinnutími og yfirvinna
- Uppsagnarfrestur
- Lífeyrissjóður
- Veikindaréttur (Héraðsdómur í máli Kristófer Acox gegn KR)
- Mótframlag íþróttafélaga?
- Sérstakar reglur fyrir íþróttamenn- og íþróttapjálfa
 - Upp að ákveðnu tekjuviðmiði t.d.
 - Áhugamenn VS Atvinnumenn?

Getum við borið okkur saman við önnur lönd?

16,5% skattur á íþróttafólk 23 ára og yngra af fyrstu 22.000 EUR. Tekjur eftir það skattlagðar með hefðbundnum hætti.

Íþróttafólk sem skilgreint er sem „áhugamenn“ borga engan tekjuskatt af tekjum undir u.þ.b. 3000 EUR á ári.

Greiðslur til íþróttafólks og þjálfara frá óskattskyldum aðila sem starfar í góðgerðarskyni, að 10.000 NOK þarf ekki að gefa upp til skatts.

Raunhæfur samanburður við önnur lönd sökum stærðar landsins?
Sérstakar reglur vegna rekstur almannaheillafélaga?
Eða er þetta hreinlega óþarfi þegar rýnt er í tölurnar?

Samanburður á launþega og verktaka - Dæmi

Launþegi - Dæmi		
Laun		827.765
Iðgjald launþega í líf.sj.	4,00%	-33.111
Iðgjald launþega í séreignasjóð	4,00%	-33.111
Tekjuskattstofn		761.544
Staðgreiðsla	37,99%	289.310
Útborguð laun til leikmanns/þjálfara		472.233
Launatengd gjöld		
Mótframlag í líf.sj.	11,50%	95.193
Mótframlag í séreignasjóð	2,00%	16.555
Endurhæfingarsjóður	0,10%	828
Tryggingagjald	6,35%	59.659
Launatengd gjöld samtals		172.235
Heildarkostnaður íþróttafélags		1.000.000
Sundurliðun á heildarkostnaði:		
Útborguð laun		472.233
Staðgreiðsla		289.310
Lífeyrissjóður		178.797
Tryggingagjald		59.659
Kostnaður samtals		1.000.000

Verktaki - Dæmi		
Verktakagreiðsla		1.000.000
Launatengd gjöld		
Reiknað endurgjald - flokkur C(6)		738.000
Iðgjald í líf.sj.	4,00%	-29.520
Iðgjald í séreignasjóð	4,00%	-29.520
Tekjuskattstofn		678.960
Staðgreiðsla	37,99%	257.937
Launatengd gjöld		
Mótframlag í líf.sj.	11,50%	84.870
Mótframlag í séreignasjóð	2%	14.760
Endurhæfingarsjóður	0,10%	738
Tryggingagjald	6,35%	53.190
Launatengd gjöld samtals		153.558
Gjaldfærður rekstrarkostnaður		0
Hagnaður		108.442
Staðgreiðsla af hagnaði	37,99%	41.197
Staðgreiðsla og launatengd gjöld		511.732
Greiðsla til verktaka		488.268
Heildarkostnaður íþróttafélags		1.000.000

Samanburður á launþega og verktaka - Dæmi

Launþegi - Dæmi		
Laun		827.765
Iðgjald launþega í líf.sj.	4,00%	-33.111
Iðgjald launþega í séreignasjóð	4,00%	-33.111
Tekjuskattstofn		761.544
Staðgreiðsla	37,99%	289.310
Útborguð laun til leikmanns/þjálfara		472.233
Launatengd gjöld		
Mótframlag í líf.sj.	11,50%	95.193
Mótframlag í séreignasjóð	2,00%	16.555
Endurhæfingarsjóður	0,10%	828
Tryggingagjald	6,35%	59.659
Launatengd gjöld samtals		172.235
Heildarkostnaður íþróttafélags		1.000.000
Sundurliðun á heildarkostnaði:		
Útborguð laun		472.233
Staðgreiðsla		289.310
Lífeyrissjóður		178.797
Tryggingagjald		59.659
Kostnaður samtals		1.000.000

Verktaki - Dæmi		
Verktakagreiðsla		1.000.000
Launatengd gjöld		
Reiknað endurgjald - flokkur C(6)		738.000
Iðgjald í líf.sj.	4,00%	-29.520
Iðgjald í séreignasjóð	4,00%	-29.520
Tekjuskattstofn		678.960
Staðgreiðsla	37,99%	257.937
Launatengd gjöld samtals		
Mótframlag í líf.sj.	11,50%	84.870
Mótframlag í séreignasjóð	2%	14.760
Endurhæfingarsjóður	0,10%	738
Tryggingagjald	6,35%	53.190
Launatengd gjöld samtals		153.558
Gjaldfærður rekstrarkostnaður		0
Hagnaður		108.442
Staðgreiðsla af hagnaði	37,99%	41.197
Staðgreiðsla og launatengd gjöld		511.732
Greiðsla til verktaka		488.268
Heildarkostnaður íþróttafélags		1.000.000

Mismunur á greiðslu til launþega/verktaka 16.035

02

Refsiábyrgð skattalaga

Refsiábyrgð flokkuð eftir alvarleika brots

Stjórnsýslusektir:

- Minniháttar brot
- Ekki skráðar á sakaskrá.

Refsingar vegna alvarlegri brota:

- Alvarlegri brot, refsing með dómi.
- Háar sektir og í alvarlegustu tilfellum fangelsisvist allt að 6 árum. (Oftast nokkrir mánuðir, skilorðsbundið en háar sektir algengar).

Gera má lögaðila fésekt fyrir brot á lögum þessum óháð því hvort brotið megi rekja til saknæms verknaðar fyrirvarsmanns eða starfsmanns lögaðilans. Hafi fyrirvarsmaður hans eða starfsmaður gerst sekur um brot á lögum þessum má auk refsingar, sem hann sætir, gera lögaðilanum sekt og sviptingu starfsréttinda, enda sé brotið drýgt til hagsbóta fyrir lögaðilann eða hann hafi notið hagnaðar af brotinu.

Refsiábyrgð flokkuð eftir alvarleika brots

Refsiábyrgð stjórnarmanna:

- Stjórnendur, svo sem stjórnarformenn eða framkvæmdastjórar, vanrækja skyldur sínar gagnvart skattskilum skilaskylds aðila, geta borið persónulega refsíbyrgð.

Refsiábyrgð starfsfólks og endurskoðenda:

- Einstaklingar sem bera ábyrgð á bókhaldi eða skattskilum geta einnig verið dregnir til ábyrgðar ef þau skattskil eru röng, svo sem bókarar eða endurskoðendur.
- Tilraun til brota eða hlutdeild í brotum á getur verið refsiverð.

Skýri gjaldskyldur maður af ásetningi eða stórkostlegu hirðuleysi rangt eða villandi frá einhverju því er máli skiptir um staðgreiðsluskil hans skal hann greiða fésekt allt að tífoldri þeirri skattfjárhæð sem vanrækt var greiðsla á og aldrei lægri fésekt en nemur tvöfaldri skattfjárhæðinni. Stórfellt brot varðar við 1. mgr. 262. gr. almennra hegningarlaga...

Hver sá sem af ásetningi eða stórkostlegu hirðuleysi lætur skattyfirvöldum í té rangar eða villandi upplýsingar eða gögn varðandi skilaskyldu annarra aðila eða aðstoðar við ranga eða villandi skýrslugjöf til skattyfirvalda skal sæta þeirri refsingu...

03

Virðisauka- skattsskylda ípróttafélaga

Virðisaukaskattsskylda íþróttafélaga

Skattskyld starfsemi:

- „Skattsskyldan nær til allra vara og verðmæta, nýrra og notaðra.“
- „Skattsskyldan nær til allrar vinnu og þjónustu, hverju nafni sem hún nefnist.“
- Almenna reglan er að allt er skattskyld nema það sé sérstaklega undanþegið í lögnum.

Undanþegin starfsemi:

- Er sú starfsemi sem fellur utan skattskyldusviðs virðisaukaskatts.
- Á þá starfsemi er ekki lagður virðisaukaskattur á söluna og starfsemin hefur ekki heimild til að nýta innskatt af aðföngum.
- Menningar, lýðheilsu og heilbrigðissjónarmið:
 - ✓ Læknisþjónusta og önnur eiginleg heilbrigðisþjónusta
 - ✓ Kennslustarfsemi
 - ✓ **Íþróttastarfsemi**

Aðilar sem stunda skattskylda starfsemi í atvinnuskyni eru skráningarskyldir á VSK-skrá

Viðmiðið 2.000.000 kr.

Viðmiðið 90.000 GBP (um 15 milljónir ISK).

Eru ípróttafélög almennt rekin í **hagnaðarskyni**?

- Almannaheillafélög eru **non-profit**.
- Hagnaður rennur í rekstur félagsins en ekki í vasa einstaklinga.

Getur starfsemi ípróttafélaga talist **atvinnurekstur**?

- Matvælasala á kappleikjum og auglýsingar – rekstur með ákveðnum tekjumöguleikum.

Samkeppnissjónarmið

- Eru ípróttafélög keppa við aðra atvinnurekendur í þessum tilvikum?
- Auglýsingasala?
 - **YSKN 430/1999**

Virðisaukaskattsskyldar tekjur íþróttafélaga

Almenna reglan um að skila VSK allri skattskyldri sölu á vöru og þjónustu.

YSKN 430/1999

„Á hinn bóginn féllst yfirskattanefnd á að virða mætti tekjur af auglýsingasölu að hluta sem fjárstuðning við kæranda vegna starfsemi í þágu félagsmanna. Var miðað við að 3/5 hlutar tekna af auglýsingasölu teldust undanþegnir virðisaukaskattsskyldu og skattskyld velta kæranda lækkuð til samræmis.“

Danmörk – Sala non-profit íþróttafélags á vörum og þjónustu er undanþegin VSK gegn ákveðnum skilyrðum.

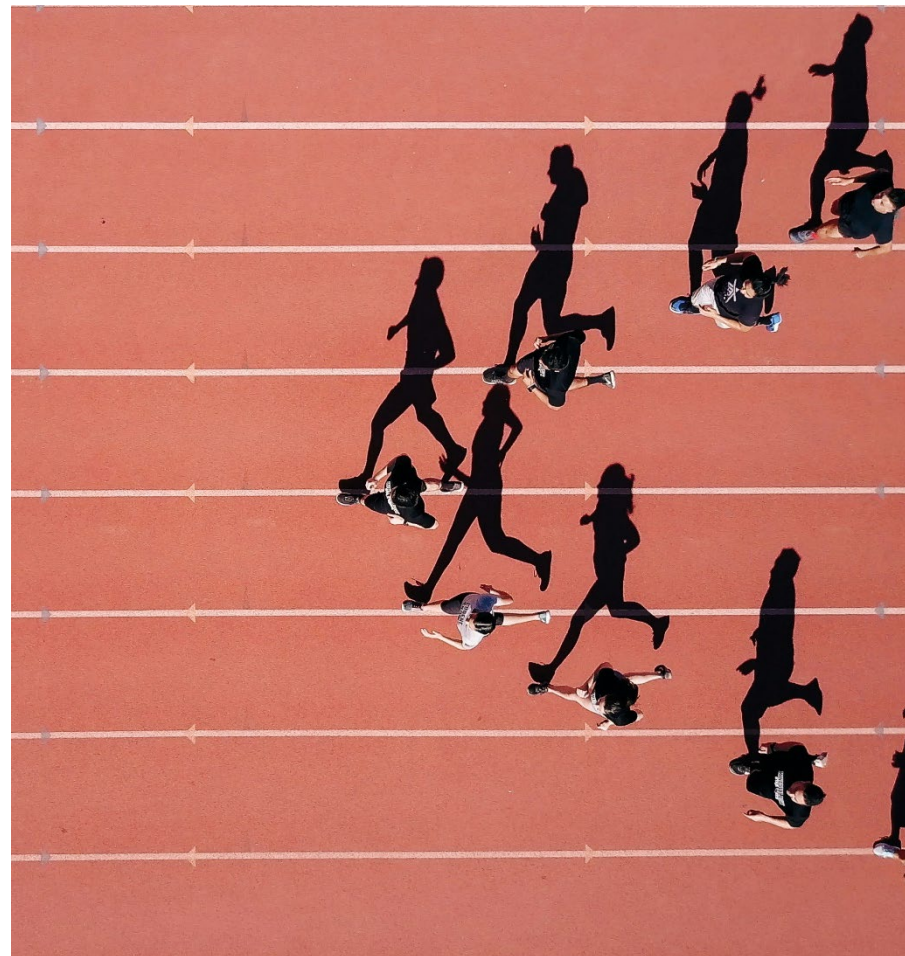
Úr leiðbeiningum Skattsins

*Sala á auglýsingum, þ.m.t. á grundvelli svokallaðra „samstarfssamninga“, er virðisaukaskattsskyld starfsemi. Innheimta ber og skila virðisaukaskatti af **allri** auglýsingasölu íþróttafélags, t.d. sölu á auglýsingastæðum, sölu á auglýsingum á keppnisbúninga og sölu auglýsinga eða styrktarlína í leikskrár og félagsblöð.*

Virðisaukaskattsskylda íþróttafélaga á sér undantekningar

Styrkur sem ekki ber að skila VSK af skv. leiðbeiningum Skattsins

- Í undantekningatilfellum þegar styrkur kemur frá aðila sem hefur engan hag af auglýsingu.
- Fjárframlög sem innt eru af hendi til íþróttafélaga, án sérstakrar kvaðar um birtingu auglýsinga, eru heldur ekki virðisaukaskattsskyld.
- Birti íþróttafélag hins vegar auglýsingu með nafni styrkveitanda sem hefur með höndum atvinnustarfsemi í hagnaðarskyni og innir fjárframlag af hendi, ber að reikna og skila virðisaukaskatti af birtingu auglýsingarinnar á verði sem samsvarar verði annarra sambærilegra auglýsinga.

Hvað er til ráða í nýrri stöðu?

Mögulegar lausnir hins opinbera

- Sérstakur stuðningssjóður eða ívilnanir fyrir íþróttafélög eða íþróttasambönd sem eru réttstæð í upplýsinga og skattskilum?
- Endurskoða og eftir atvikum útvíkka afmörkun á því hvað telst vera þáttur íþróttastarfsemi sem fer fram í þágu almannaheilla?
- Undanþágur í skattalöggjöf sem taka til íþróttastarfsemi?

kpmg.com/socialmedia

Upplýsingar í skjali þessu eru almennar og er ekki ætlað að ná til aðstæðna tiltekins einstaklings eða lögaðila. Þó að við leitumst við að veita nákvæmar og tímanlegar upplýsingar er ekki um að ræða neina tryggingu fyrir því að slíkar upplýsingar séu nákvæmar á þeim degi sem tekið er við þeim eða að þær verði nákvæmar í framtíðinni. Enginn ætti að taka ákvarðanir á grundvelli slíkra upplýsinga nema leita fyrst viðeigandi ráðgjafar sem taka myndi mið af aðstæðum viðkomandi aðila.

©2025 KPMG Law ehf. á Íslandi er aðili að alþjóðlegu neti KPMG, samtökum sjálfstæðra fyrirtækja sem aðild eiga að KPMG International Limited, ensku félagi með takmarkaða ábyrgð. Allur réttur áskilinn.

Document Classification: KPMG Public